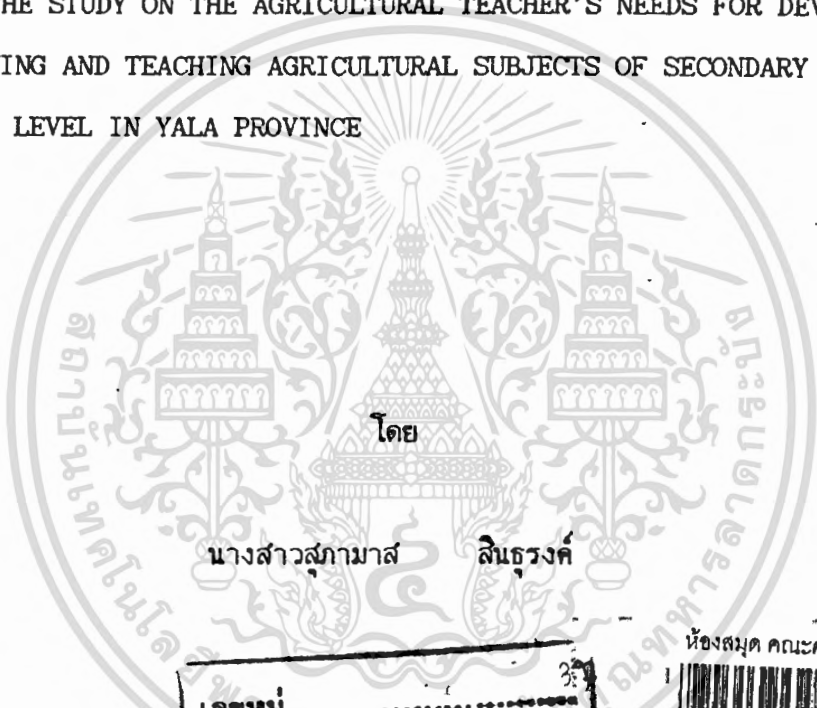

ความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชา
เกษตร ในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดยะลา

THE STUDY ON THE AGRICULTURAL TEACHER'S NEEDS FOR DEVELOPING
THE LEARNING AND TEACHING AGRICULTURAL SUBJECTS OF SECONDARY
EDUCATION LEVEL IN YALA PROVINCE

นางสาวสุภามาส สันธรงค์

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 027897
วัน เดือน ปี..... 12 มิถุนายน 2538

ห้องสมุด คณะครุศาสตร์ฯ สจล.
A027897

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
การศึกษา 2537
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ

นางสาวสุภามาส ลินธรงค์

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์

เรื่อง ความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์
ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดยะลา

THE STUDY ON AGRICULTURAL TEACHER'S NEEDS FOR DEVELOPING THE LEARNING
AND TEACHING AGRICULTURAL SUBJECTS OF SECOND SECONDARY EDUCATION LEVEL
IN YALA PROVINCE

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชา
เกษตร ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ และความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชา
เกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดยะลา เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้บริหาร และหน่วยงานที่รับผิดชอบใน
ด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรแล้วนำไปปรับปรุงพัฒนาการเรียน
การสอนวิชาเกษตรของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดยะลา

วิธีการศึกษา ทำการศึกษาค้นคว้าตำราเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยสำรวจ
จำนวนครู-อาจารย์ ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดยะลา ทำการสร้างแบบสอบถาม
ประชากรที่ศึกษา คือ ครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยะลา
จำนวน 11 โรงเรียน จำนวนครูเกษตร 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามได้รับคืน 24 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 นำข้อมูลมาวิเคราะห์แจกแจงความถี่ ทาค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและจัดอันดับความสำคัญ

ผลการวิจัย

สภาพทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัด ยะลา พบว่า ส่วนมากเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุมากกว่า 35 ปี ส่วนใหญ่นับถือศาสนา พุทธ สมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 79.18 และมีอายุราชการ 7-12 ปี เป็นจำนวนมาก จบการ ศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 87.50 และวุฒิการศึกษาที่ได้รับก่อนเรียนปริญญาตรี คือ ปวส. มากที่สุด ส่วนสาขาวิชาเอกที่จบการศึกษามาก คือ สาขาเกษตรกรรม ครูเกษตรส่วนใหญ่ มีตำแหน่งในปัจจุบัน เป็นอาจารย์ 2 ประสบการณ์ด้านการสอน 4 ปี เป็นจำนวนมาก หน้าที่ นอกเหนือจากการสอนจะเป็นครูประจำชั้น และหัวหน้าหมวดวิชาเกษตร ในภาคเรียนนี้ครูเกษตร สอนโดยเฉลี่ย 15 คาบ/สัปดาห์ รายวิชาที่สอนมาก คือ วิชางานเกษตรพื้นฐาน และวิชา โครงการเกษตร ระดับชั้นที่สอน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในรอบ 3 ปีการศึกษาสอนวิชางานเกษตร พื้นฐานมากที่สุด ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ครูเกษตรส่วนใหญ่สอนซ้ำรายวิชาเดิม ในกรณีที่ต้อง สอนวิชาอื่นนอกเหนือจากวิชาเกษตร เนื่องจาก จำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่เพียงพอ

ในรอบ 3 ปีการศึกษา โดยเฉลี่ยสอนสัปดาห์ละ 16 คาบ ภาคเรียนที่สอนน้อยที่สุด 15 คาบ/สัปดาห์ จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์เหมาะสมแล้วครูเกษตรควรสอน 11-15 คาบ/สัปดาห์ จึงสามารถปฏิบัติงานได้ผลดี ส่วนใหญ่ครูเกษตรไม่ได้รับการฝึกอบรมในด้านการสอน และไม่ เคยได้รับการฝึกอบรมทางด้านการเกษตร

สภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร พบว่า ได้มีการคัดเลือกนักเรียน ให้เรียนวิชาเกษตร โดยส่วนใหญ่ และทางโรงเรียนกำหนดรายวิชาที่เปิดสอนแล้วให้นักเรียน เลือกรักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรส่วนมากมีความตั้งใจเรียนแต่ไม่มากนัก ขนาดของกลุ่มนักเรียน ที่เรียนวิชาเกษตร มีขนาดนักเรียนที่เหมาะสมดีแล้ว ขนาดของนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรที่มีการ ฝึกปฏิบัติควรไม่เกินกลุ่มละ 20 คน วิชาเกษตรจะมีห้องเรียนเป็นส่วนใหญ่ สถานที่ที่ใช้สอนแทน ห้องเรียน ส่วนมากจะเป็นหอประชุม และได้อาคารเรียน การสอนภาคปฏิบัติโรงเรียนได้จัดสถาน ปฏิบัติงาน การกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนใหญ่จัดเตรียมเนื้อหาโดย วิเคราะห์หลักสูตร และรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ ครูเกษตรเตรียมการสอน โดยทำแผน

ปีงบประมาณ/ปีการศึกษา เพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อน สิ่งที่ทำให้นักเรียนสนใจเรียน
วิชาเกษตร อันดับที่ 1 ความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่ อันดับที่ 2 ความพร้อมของครูผู้สอน
อันดับที่ 3 สภาพท้องถิ่น อันดับที่ 4 การสนับสนุนวิชาเกษตร อันดับที่ 5 วิธีสอนของครุเกษตร
วิชาเกษตรที่มีพื้นที่ หรือสถานที่ฝึกปฏิบัติวิชาการเกษตรพื้นฐานใช้พื้นที่โดยเฉลี่ย 2 ไร่ ความ
ต้องการของ ครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร มีความต้องการปรับปรุงตนเองเกี่ยวกับการจัดการ
เรียนการสอน ในเรื่องความรู้ และทักษะการเกษตร ความต้องการ ด้านการฝึกอบรม ด้านการ
สอนเพิ่มเติม คือ การใช้และการผลิตสื่อการสอน ส่วนความต้องการการฝึกอบรมความรู้และทักษะ
ทางด้านการเกษตร ต้องการฝึกอบรมทางด้านเครื่องจักรมากที่สุด ความต้องการด้านการ
ปรับปรุงบุคลิกภาพ ส่วนใหญ่เป็นการพูด มีความต้องการ ในด้านการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท
ในสาขาวิชาเกษตรกรรม และต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียนและสถานที่ฝึกปฏิบัติ
งานวิชาเกษตร โดยการสร้างอาคารเรียนเพิ่มเติม ความต้องการด้านอุปกรณ์ประกอบการสอน
มากที่สุด คือ วัสดุทัศน ครุเกษตรต้องการ ให้ผู้บริหารสนับสนุนด้านการเรียนการสอนวิชาเกษตร
การจัดสรรงบประมาณในแต่ละปีให้เพิ่มมากขึ้น และยังต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์
คือการทำคำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาและเทคนิคการสอน ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการเรียนการสอน
วิชาเกษตร มีปัญหาทางด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตรห่างไกล และไม่มีพื้นที่ในการฝึกปฏิบัติ
งานเกษตร ปัญหาการกำหนดเนื้อหารายวิชา ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา จะมีปัญหาเพียงเล็กน้อย คือ
ไม่มีแหล่งเอกสารให้ค้นคว้าหาความรู้, วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ไม่พร้อม ปัญหาด้านการจัดวัสดุวิชา
เกษตรมีจำนวนวัสดุอุปกรณ์น้อยกว่าจำนวนนักเรียน ปัญหาที่พบในการใช้สื่อ และอุปกรณ์ต่าง ๆ
ได้แก่ สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้มักจะสูญหายบ่อย ๆ เพราะไม่มีอาคารสถานที่เก็บ, มีสื่อและอุปกรณ์ชำรุด
เสียหาย

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปของ ครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรในการแก้ปัญหา
ใช้สื่อและอุปกรณ์ เห็นว่าควรจัดสรรงบประมาณให้เพิ่มมากขึ้น สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนา
การเรียนการสอนวิชาเกษตร เห็นว่าควรจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ให้เพียงพอ และครูผู้สอนควร
นำความรู้ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ ในการเรียนการสอน

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีได้นั้น เนื่องจากได้รับความช่วยเหลือจากหลายฝ่าย ผู้จัดทำขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ตนิย ดิษยบุตร อาจารย์เกษร เมืองทิพย์ และอาจารย์วันที โชติสกุล อาจารย์ที่ปรึกษา ในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ติดตามแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะทำปัญหาพิเศษโดยให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการทำปัญหาพิเศษจนเสร็จสมบูรณ์ และขอบพระคุณครูอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยะลา ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถาม ในการทำปัญหาพิเศษเรื่องนี้ จนปัญหาพิเศษนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

หากปัญหาพิเศษนี้ มีข้อดีที่เป็นประโยชน์อยู่บ้าง ผู้จัดทำขอทิศให้แด่ บิดา มารดา และครูอาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาทุกท่าน

สุภามาส สินธุ์รงค์

มีนาคม 2538

สารบัญ

	หน้า
เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ง
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหาพิเศษ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตของปัญหา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
นิยามศัพท์	3
บทที่ 2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	5
การศึกษาระดับมัธยมศึกษา	5
การจัดการศึกษาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา	5
จุดหมายของการมัธยมศึกษาไทย	7
คุณสมบัติของครู เกษตรที่สอน ในระดับมัธยมศึกษา	8
การพัฒนาการสอนของครูมัธยมศึกษา	8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	12
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	12
การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง	13
วิธีการรวบรวมข้อมูล	13

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	13
วิธีสร้างและลักษณะแบบสอบถาม	13
การทดสอบแบบสอบถาม	13
วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถาม	14
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย	15
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	15
ผลการวิจัย	17
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	47
บรรณานุกรม	51
ภาคผนวก	53

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1. แสดงสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	17
2. แสดงสภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร	29
2.1 แสดงอันดับความสำคัญที่มีผลต่อความสนใจวิชาเกษตร ของนักเรียน	33
2.2 แสดงวิชาเกษตรที่มีพื้นที่หรือสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน	34
3. แสดงความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร	36
4. แสดงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร	42
5. แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	45

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา การประกอบอาชีพเกษตร จึงนับได้ว่าเป็นอาชีพที่สำคัญของประเทศไทยอย่างหนึ่งแต่ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมนั้นมักมีปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ เนื่องจากเกษตรกรไทยยากจน และขาดความรู้เกี่ยวกับการเกษตรแผนใหม่ ดังนั้น เพื่อช่วยแก้ปัญหาเหล่านี้ ทางกระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดให้มีการเรียนการสอนวิชาชีพเกษตรกรรม ในหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ความเข้าใจ ทางด้านการเกษตร แล้วนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง ด้วยเหตุผลดังกล่าว การจัดหลักสูตร ในระดับมัธยมศึกษาจึงได้มีการจัดกลุ่มวิชาเลือกให้มีการเรียนการสอนวิชาเกษตรเพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพเกษตรกรรม

การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรต้องอาศัยครู อาจารย์ ในการถ่ายทอดความรู้ ให้กับผู้เรียนซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่ง ที่จะทำให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ เพราะฉะนั้นผู้สอนจึงควรมีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์อย่างแท้จริง ปรากฏว่า ในปัจจุบันนักเรียนไม่ได้ให้ความสนใจโดยเฉพาะการศึกษาวิชาเกษตรต่อในระดับที่สูงขึ้นไป หรือนำความรู้ทางการเกษตรไปใช้ในการประกอบอาชีพ สังเกตได้จากนักเรียนที่จบการศึกษามักจะศึกษาต่อสาขาวิชาอื่น ที่ไม่ใช่สาขาวิชาเกษตร ปัญหาดังกล่าว อาจเป็นไปได้ว่าครูสอนมีปัญหา ด้านการสอน เช่น การขาดแคลนเครื่องมืออุปกรณ์การสอนวิชาเกษตร หรือไม่เข้าใจในเรื่องหลักสูตร การจัดระบบการเรียนการสอนไม่มีคุณภาพ หรืออาจเป็นเพราะครูผู้สอนยังต้องการความรู้ความเข้าใจ ในทางวิชาเกษตรโดยตรง (พยุง ตั้งสมบูรณ์ 2536)

เพื่อให้ได้ทราบสาเหตุอันแท้จริง ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาความต้องการด้านการ

พัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครูอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรเอาไปใช้ในเชิงพาณิชย์ด้านการค้า จังหวัดยะลา ซึ่งเป็นโรงเรียนมัธยมที่ทำการสอนวิชาเกษตรตามหลักสูตรมัธยมศึกษาของ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรมสามัญศึกษา ซึ่งประชากรส่วนใหญ่ในจังหวัดนับถือศาสนาอิสลาม และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก อีกทั้งการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษายังไม่มีผู้วิจัย หรือศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่า ถ้าได้มีการรวบรวมข้อคิดเห็นต่าง ๆ จะเป็นข้อมูลที่จะนำมาพัฒนา ปรับปรุงและหาทางแก้ไขด้านการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรค ด้านการสอน และการจัดการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดยะลา
2. เพื่อสำรวจความต้องการของครู-อาจารย์ ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดยะลา
3. เพื่อใช้ผลวิจัยเป็นข้อมูลเสนอแนะแก่วิชาครูศาสตร์เกษตร คณะครูศาสตร์-อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในการพัฒนาการปรับปรุงการจัดการศึกษา เพื่อการผลิตครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร ให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

ขอบเขตของปัญหา

การวิจัยครั้งนี้ได้มีจุดมุ่งหมาย ในการศึกษาความต้องการด้านการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดยะลา ประชากรทั้งหมด 24 คน จาก 10 โรงเรียน จำนวน 6 อำเภอ ดังนี้

1. โรงเรียนคณะราษฎรบำรุง จังหวัดยะลา	จำนวน	6	คน
2. โรงเรียนสตรียะลา	จำนวน	4	คน
3. โรงเรียนเบตง"วีระราษฎร์ประสาน"	จำนวน	3	คน
4. โรงเรียนจันทร์ประภัสร์อนุสรณ์	จำนวน	1	คน
5. โรงเรียนธำม์โตวัฒนวิทย์	จำนวน	1	คน
6. โรงเรียนบันนังสตาวิทยา	จำนวน	1	คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารต้นฉบับที่จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น จำนวนผู้ถูกสัมภาษณ์ 1 คน ซึ่งประโยชน์ด้านการค้าไม่อาจเกิดขึ้นได้ทั้งนี้ผู้วิจัยขอสงวนสิทธิ์ในเนื้อหา และต้องอ้างอิงจำนวนของผู้สัมภาษณ์ 1 คน ครั้งที่มีการนำไปใช้

9. โรงเรียนยะหาคิริยานุกูล	จำนวน	1	คน
10. โรงเรียนลำพะยาประชานุเคราะห์	จำนวน	1	คน
11. ครูสาขาวิชาอื่น ๆ ที่สอนวิชาเกษตร จากโรงเรียนต่าง ๆ	จำนวน	4	คน
	รวม	24	คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. จากผลการวิจัยครั้งนี้ ได้ทราบถึงแนวทางด้านการพัฒนาการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
2. เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและปรับปรุงหลักสูตร
3. ผลการวิจัยครั้งนี้จะนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการจัดการฝึกอบรมครูเกษตรที่จะพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ
4. เพื่อเป็นแนวทางของการศึกษาและการค้นคว้าวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรในรุ่นต่อไป

นิยามศัพท์

"การพัฒนา" หมายถึง กระบวนการของการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นความหมายที่รวมเอาการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านปริมาณ และคุณภาพ เข้าด้วยกัน ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจน

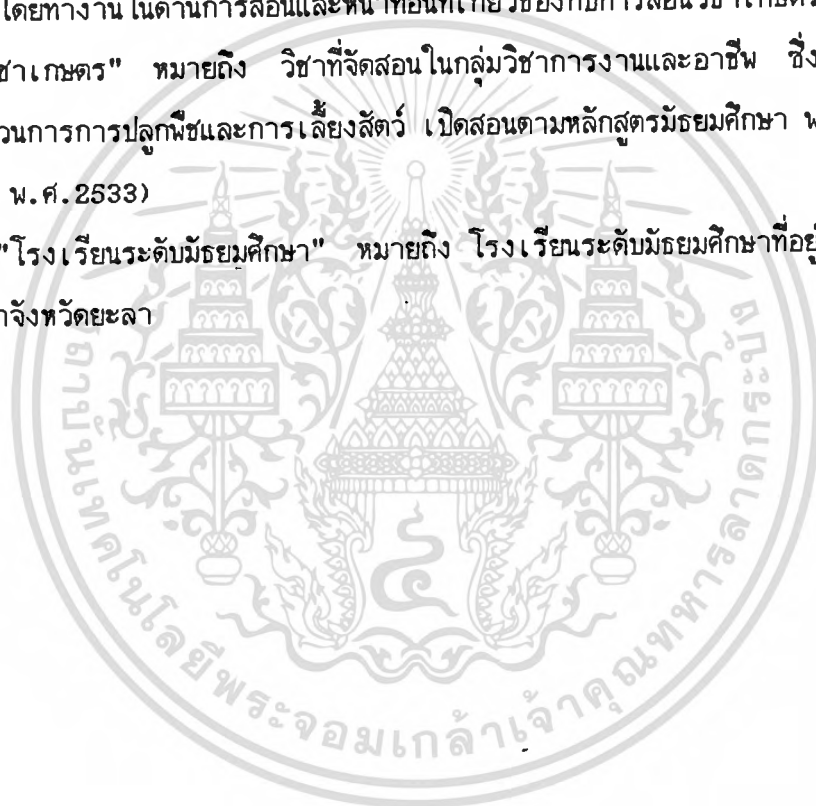
"การเรียนการสอน" หมายถึง การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในชั้นเรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ให้เป็นไปตามหลักสูตร และประมวลการสอนรวมทั้งการจัดตัวครู และนักเรียน ในการเรียนวิชาเกษตรกรรม โดยจัดกิจกรรมเสริมบทเรียนและเสริมหลักสูตรด้วย

"ความต้องการ" หมายถึง การแสดงออกซึ่งความปรารถนาที่จะเป็นเจ้าของ หรือ เพื่อที่จะใช้ประโยชน์จากวัสดุสิ่งของนั้น

"ครูเกษตร" หมายถึง ข้าราชการครู-อาจารย์ปฏิบัติราชการ ในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดยะลา โดยทำงานในด้านการสอนและหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับการสอนวิชาเกษตร

"วิชาเกษตร" หมายถึง วิชาที่จัดสอนในกลุ่มวิชาकरणงานและอาชีพ ซึ่งเป็นวิชาที่ ศึกษาถึงกระบวนการการปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์ เปิดสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

"โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา" หมายถึง โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่อยู่ในสังกัด กรมสามัญศึกษาจังหวัดยะลา

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาระดับมัธยมศึกษา

เป็นการศึกษาต่อจากระดับประถมศึกษา มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการความสนใจ ความถนัด เพื่อให้แต่ละบุคคลเข้าใจ และรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเอง และสังคม การศึกษาระดับนี้แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

เวลาเรียนแต่ละระดับประมาณ 3 ปี ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นให้ผู้เรียนได้เลือกกลุ่มวิชาและอาชีพ ตามความถนัดและความสนใจอย่างกว้างขวางในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้ผู้เรียนได้เน้นการเรียนกลุ่มวิชาที่ผู้เรียนจะยึดเป็นอาชีพต่อไป

หลักสูตรมัธยมศึกษาของไทยปัจจุบันแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศใช้หลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น เมื่อ พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายเมื่อ พ.ศ. 2524 สถาปโดยทั่วไป โรงเรียนได้จัดแบ่งการศึกษา ออกเป็น 2 ภาค โดยมีเวลาไม่น้อยกว่า 5 วัน วันละ 7 คาบ คาบละ 50 นาที รวมเวลาภาคหนึ่ง ๆ ไม่น้อยกว่า 35 คาบ เวลาเรียน 20 สัปดาห์ กำหนดให้เรียนทางวิชาการ 32 คาบ ส่วนอีก 3 คาบ ใช้สำหรับกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การแนะแนว กิจกรรมซ่อมเสริม หรือกิจกรรมอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร (รวีวรรณ ธานี 2536:172)

การจัดการศึกษาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา

การศึกษาเกษตรในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

ตามโครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้บรรจุวิชาเกษตรลงในกลุ่มวิชาการงานและอาชีพ ซึ่งในกลุ่มวิชาการงานและอาชีพนี้ยังแบ่งเป็น 2 กลุ่มวิชาคือ

1. วิชาการงาน เป็นวิชาบังคับที่มุ่งพัฒนานิสัย ให้รักการทำงานให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการทำงานและให้นักเรียนทำงานเป็น วิชาการงานแบ่งออกเป็นงานต่าง ๆ 5 งาน คือ

- 1.1 การดูแลรักษาบ้าน
- 1.2 งานช่างในบ้าน
- 1.3 งานเกษตร
- 1.4 งานผ้าและการตัดเย็บ
- 1.5 งานอาหารและโภชนาการ

2. วิชาอาชีพ เป็นวิชาเลือกตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน มุ่งให้ผู้เรียนออกไปประกอบอาชีพได้ วิชาอาชีพแบ่งออกเป็น 5 หมวด คือ

- 2.1 หมวดเกษตรกรรม
- 2.2 หมวดช่างอุตสาหกรรม
- 2.3 หมวดคหกรรม
- 2.4 หมวดธุรกิจ
- 2.5 หมวดนาฏศิลป์และหมวดดุริยางค์ศิลป์

วัตถุประสงค์ของการจัดสอนวิชาเลือกอาชีพเกษตรกรรม คือ

1. เพื่อสำรวจความสนใจ และความถนัดทางเกษตรสาขาต่าง ๆ
2. เพื่อให้มีความรู้พื้นฐาน และทักษะเบื้องต้นทางเกษตร
3. เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดและการตัดสินใจ ในการดำเนินงานอย่าง

มีเหตุผล

4. เพื่อส่งเสริมให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะเกี่ยวกับการจัดการ การผลิต และธุรกิจต่าง ๆ ทางการเกษตร จนสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพหรือหารายได้ระหว่างการศึกษ

5. เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำงานร่วมกัน ฝึกการเป็นผู้นำ ให้รู้จักรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง

การศึกษาเกษตรในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย

วิชาเกษตรกรรมในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 แบ่งออกเป็น 2 วิชา คือ วิชาพื้นฐานสาขาวิชาอาชีพเกษตรกรรม และอาชีพเกษตรกรรม

วิชาพื้นฐานวิชาอาชีพเกษตรกรรม เป็นสาขาหนึ่ง กลุ่มวิชาอาชีพ ซึ่งทุกคนที่เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะต้องเลือกเรียน 1 สาขา จำนวน 12 หน่วย การเรียนวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ มีจุดประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับเลือกวิชาอาชีพจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

พ.ศ. 2524

2. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักการของวิชาอาชีพ พอที่จะนำไปปรับปรุงการดำรงชีวิต

วิชาอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ รายวิชา ในหมวดวิชาเกษตรกรรม ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2534 ทั้งหมด ยกเว้นแกนวิชาชีพ ซึ่งตรงกับรายวิชาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 ซึ่งเป็นวิชาชีพที่สอดคล้องกับท้องถิ่นและวิชาเกษตรกรรม (รมณีย์ อภาภิรม, 2531:124-144)

จุดหมายของการมัธยมศึกษาไทย

จุดหมายของการมัธยมศึกษาของไทย เป็นจุดหมายที่อยู่ภายใต้ความมุ่งหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้นในการศึกษาจุดหมายของการมัธยมศึกษา จึงต้องพิจารณาความมุ่งหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย ดังนี้

1. ให้มีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและของผู้อื่น มีระเบียบวินัย มีความเคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย ศาสนา และหลักธรรม
2. ให้มีความเข้าใจ และกระตือรือร้นจะมีส่วนร่วมในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
3. ให้มีความรับผิดชอบต่อชาติ ต่อท้องถิ่น ต่อครอบครัว และต่อตนเอง
4. ให้มีความสำนึกในการเป็นคนไทยร่วมกัน และการเป็นส่วนหนึ่งของมนุษยชาติ มีความรักชาติ ตระหนักในความมั่นคงปลอดภัยของชาติ และมีส่วนร่วมในการป้องกันประเทศ
5. ให้มีความมั่นคงและผดุงความเสมอภาค ความสุจริต และความยุติธรรม
6. ให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ

7. ให้ความเข้มข้นเพิ่มขึ้น มีความสามารถในการประกอบอาชีพและจับจ่ายใช้สอยอย่างประหยัด ตลอดจนการร่วมมือกันประกอบกิจการและธุรกิจต่าง ๆ
8. ให้ความสามารถในการติดต่อทำความเข้าใจและร่วมมือซึ่งกันและกัน รู้จักการแสวงหาความจริง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักแก้ปัญหาและข้อขัดแย้งด้วยสติปัญญาและโดยสันติวิธี
9. ให้ความรู้ความเข้าใจ และคุณค่าในวิทยาการ ศิลป วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม (มทปพย บัญญัติ 2524 : 219)

Hammonds 2527 : 2 กล่าวถึงคุณสมบัติของครูเกณฑ์ที่สอนในระดับมัธยมดังนี้

1. ควรเรียนทางด้านการศึกษาและเศรษฐศาสตร์มาอย่างน้อย 20 หน่วย และควรเรียนวิชาการที่เป็นพื้นฐานของการเกษตร เช่น เศรษฐศาสตร์ ชีววิทยา พฤกษศาสตร์ เคมี และสังคมชนบท
2. ประสบการณ์ในฟาร์ม และทัศนคติ เป็นสิ่งที่จำเป็นจะช่วยให้การสอนประสบความสำเร็จ
3. ควรติดตามข่าวสาร และวิทยาการที่ทันสมัยอยู่เสมอ
4. วิธีการสอนเป็นสิ่งจำเป็น ควรเลือกสอน โดยการกระทำจริงดีกว่าการบรรยาย และควรมีทัศนศึกษา (อ้างโดย พรทิพย์ วิจิเจริญ 2519:9)

การพัฒนาการสอนของครูมัธยมศึกษา

1. การพัฒนาการสอนของครูมัธยมศึกษา เกี่ยวข้องกับการศึกษาองค์ประกอบของการสอนที่มีประสิทธิภาพ การประเมินการสอน และการปรับปรุงการสอนครู
2. องค์ประกอบของการสอนที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ การรู้จักผู้เรียน ความเข้าใจในระบบการเรียนการสอน การวางแผนการสอน การใช้เทคนิคในการดำเนินการสอน การปรับปรุงการเรียนการสอนและคุณลักษณะที่ดีของผู้สอน
3. การประเมินการสอน เป็นกิจกรรมที่อาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ในการหาข้อสรุปว่าการสอนมีข้อบกพร่องและจุดเด่นอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการสอนของครู

ให้มีประสิทธิภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การประเมินการสอนอาจกระทำโดยให้ตัวครู นักเรียน และผู้อื่น เป็นผู้ให้ข้อมูล เพื่อปรับปรุงการสอนของครู

5. การปรับปรุงการสอน เป็นการพยายามแก้ไขข้อบกพร่องของครู รวมทั้งการติดตามความก้าวหน้าทางวิทยาการ แล้วนำวิทยาการใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนาการสอน (สุจินต์ วิเศษวิชาธิรานนท์ , 2526 : 2)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุชาติ จันทรเนตร 2526 : 73 ได้วิจัยเกี่ยวกับความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดนครปฐม สิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนวิชาเกษตร สรุปได้ว่า สิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนวิชาเกษตรที่เพียงพอได้แก่ แหล่งน้ำใช้เพื่อการเกษตร จำนวนห้องเรียน ความร่วมมือสนับสนุนจากคณะครู-อาจารย์และผู้บริหาร ส่วนสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนวิชาเกษตรที่ไม่เพียงพอ ได้แก่ อุปกรณ์การสอน งบประมาณช่วยดูแลการเกษตรของโรงเรียน และหนังสือตำราเอกสารวิทยาการต่าง ๆ สิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนวิชาเกษตรที่ไม่มีหรือน้อยมากได้แก่ โรงเรือนฝึกด้านสัตวบาล หรือสัตว์ทั่วไป พันธุ์สัตว์ และงบประมาณเกษตรของโรงเรียน

กองวิจัยการศึกษา กรมวิชาการ, 2523 : 82-87 ได้วิจัยเรื่องการประเมินผลการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ผลการวิจัยพบว่าปัญหาและอุปสรรค ในเรื่อง การนำหลักสูตร ไปใช้มีดังนี้

1. ครูผู้สอนไม่เข้าใจความต้องการของหลักสูตร ไม่เข้าใจจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตามต้องการของหลักสูตร
2. ไม่สามารถสนองความมุ่งหมายของหลักสูตร ในเรื่องการสอนวิชาชีพได้เพราะจากสถานฝึกงานอาชีพ สถานประกอบการไม่ให้ความร่วมมือและค่าใช้จ่ายสูง
3. ขาดวัสดุอุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรม
4. เนื้อหาในหลักสูตรกว้างและมีมาก แต่เวลาสำหรับจัดกิจกรรมมีน้อย

(อ้างโดย สุชาติ จันทร์เนตร) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทและความเข้าใจในจุดมุ่งหมาย การจัดการศึกษาเกษตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของ ครู-อาจารย์เกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษากรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7"

จากการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์ เกษตรส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการเรียนการสอนทางด้านอาชีพเกษตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนเกษตรกรรม ควรเน้นทางด้านการศึกษาฝึกทักษะอย่างมาก เพื่อให้ทัดเทียมกับระดับประกาศนียบัตร (ปวช.) หรือไปประกอบอาชีพได้จริง และครู-อาจารย์อีกส่วนหนึ่ง ซึ่งมีจำนวนน้อยกว่ามีความเห็นว่าการสอนการเรียนควรให้นักเรียนมีพื้นฐานในการประกอบอาชีพได้ตามสภาพ เมื่อประกอบการตัดสินใจ ในการเลือกประกอบอาชีพต่อไป

ชวนนิศ แชนท์ (2527:ก-ข) ได้ทำการวิจัย เรื่องสภาพการจัดการสอนการเรียนวิชาเกษตรกรรม จากแผนการเรียนเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา (ตอนปลาย) สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ พุทธศักราช 2526 จากการศึกษาได้ผลการวิจัยออกมาดังนี้

1. การนำรายวิชาของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 ประเภทวิชาเกษตรกรรม มาใช้ในการจัดแผนการเรียนเกษตรนั้นยังไม่เป็นการเหมาะสม เท่าที่ควรและหลักสูตรดังกล่าวได้กำหนดเนื้อหาทางวิชาการคำอธิบายรายวิชา และความยืดหยุ่นของเนื้อหาตามสภาพของท้องถิ่น ไว้ในระดับที่มีความเหมาะสมน้อย

2. การจัดการสอนวิชาเกษตรกรรม ตามแผนการเรียนเกษตรทางโรงเรียนมัธยมศึกษาของจังหวัดอุดรดิตถ์ได้จัดให้นักเรียนเรียนหนักในสาขาเกษตรทั่วไป ซึ่งไม่ตรงกับความสนใจของนักเรียนมากนัก และการเรียนรายวิชาเลือกทางโรงเรียนไม่ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกตามความสนใจและความต้องการ ส่วนทางด้านการศึกษาของครู-อาจารย์ เกษตรมีการจัดการสอนอยู่ในเกณฑ์พอใช้ แต่วิธีการสอนของครูอาจารย์ เกษตรบางวิธียังขาดความเหมาะสม

3. ครู-อาจารย์ เกษตรไม่เข้าใจในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนมากมีประสบการณ์ในการสอนไม่มากนัก ทั้งยังรับผิดชอบสอนในหลายวิชาในระดับต่าง ๆ และยังต้องทำหน้าที่อื่น ๆ อีก ซึ่งมีส่วนทำให้การเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมตามแผนการเรียนเกษตรไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

4. โรงเรียนมัธยมศึกษาของจังหวัดอุดรดิตถ์ที่เป็นแผนการเรียนเกษตรยังขาดความพร้อมในด้านแหล่งสำหรับทำการเกษตร คือ อาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และ

5. นักเรียนที่เรียนตามแผนการเรียนเกษตรทุกคนมีความเห็นว่า วิชาเกษตรมีประโยชน์และนักเรียนส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู-อาจารย์ ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดยะลา โดยทำการศึกษาในกลุ่มครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนทั้งหมด 10 แห่ง จาก 6 อำเภอ ประกอบด้วยครูที่สอน วิชาเกษตร จำนวน 24 คน

1. อำเภอเมือง มี 3 โรงเรียน คือ
 - (1) โรงเรียนคณะราษฎรบำรุง มีจำนวนครูเกษตร 6 คน
 - (2) โรงเรียนสตรียะลา มีจำนวนครูเกษตร 4 คน
 - (3) โรงเรียนลำพะยาประชานุเคราะห์ มีจำนวนครูเกษตร 1 คน
2. อำเภอบันนังสตา มี 2 โรงเรียน คือ
 - (1) โรงเรียนบันนังสตาวิทยา มีจำนวนครูเกษตร 1 คน
 - (2) โรงเรียนนิคมพัฒนาวิทย์ มีจำนวนครูเกษตร 1 คน
3. อำเภอเบตง มี 21 โรงเรียน คือ
 - (1) โรงเรียนเบตง "วีระราษฎร์ประสาน" มีจำนวนครูเกษตร 3 คน
 - (2) โรงเรียนจันทร์ประสงค์อนุสรณ์ มีจำนวนครูเกษตร 1 คน
4. อำเภอยะหา มี 1 โรงเรียน คือ
 - (1) โรงเรียนยะหาศิรกุล มีจำนวนครูเกษตร 1 คน
5. อำเภอรามัน มี 1 โรงเรียน คือ
 - (1) โรงเรียนรามันศิริวิทย์ มีจำนวนครูเกษตร 1 คน
6. อำเภอธารโต มี 1 โรงเรียน คือ
 - (1) โรงเรียนธารโตวัฒนวิทย์ มีจำนวนครูเกษตร 1 คน
 - (2) ครูสาขาวิชาอื่น ๆ ที่สอนวิชาเกษตรจากโรงเรียนต่าง ๆ มีจำนวนครูเกษตร 4 คน

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้มีจำนวนประชากรน้อย จึงใช้ประชากรที่มีอยู่ทั้งหมด ในการวิจัย จำนวน 24 คน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม เพื่อการศึกษาและวิจัย เรื่องความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดยะลา ลักษณะแบบสอบถามที่ใช้มี 2 แบบ แบบสอบถามชนิดปลายปิด และชนิดปลายเปิด แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ตอนที่ 3 ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ตอนที่ 4 ความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

2. วิธีสร้างและลักษณะแบบสอบถาม

2.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาพื้นฐาน และข้อมูลพื้นฐานต่างๆที่เกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาของจังหวัดยะลา ได้แก่ จำนวนครู-อาจารย์ ที่สอนวิชาเกษตรจำนวนโรงเรียน และที่อยู่ของโรงเรียนต่างๆ ตลอดจนศึกษารายงานการวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.2 นำข้อมูลมาสร้างแบบสอบถามโดยได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหา

พิเศษ

3. การทดสอบแบบสอบถาม

คณาจารย์ ในภาควิชาครุศาสตร์เกษตรและอาจารย์ที่ปรึกษาได้ทดสอบ และ

ทำการตรวจแก้ไขปรับปรุงให้มีความเหมาะสมและจึงนำไปใช้กับกลุ่มประชากรตัวอย่างต่อไป ด้านการคำนวณว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. วิธีการดำเนินการแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากรที่ทำกรวิจัย ได้แก่ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดยะลา โดย

1. ได้ติดต่อขอหนังสือราชการจากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดยะลาให้ทำหนังสือราชการส่งไปยังผู้บริหารโรงเรียนที่ท่านอยู่ในความรับผิดชอบ เพื่อขอความร่วมมือและขออนุญาตให้ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรช่วยกรอกแบบสอบถาม

2. สำหรับการดำเนินการส่งแบบสอบถามได้รับความอนุเคราะห์ทางภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ดำเนินการส่งแบบสอบถาม ไปยังสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดยะลา

3. กำหนดนัดวันกับสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดยะลา เพื่อที่จะรับแบบสอบถามคืน โดยให้ทางโรงเรียนต่าง ๆ ส่งแบบสอบถามมายังสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดยะลาและสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดยะลาได้รวบรวมแบบสอบถามส่งกลับมายัง ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2538 ซึ่งปรากฏว่าแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมดจำนวน 24 ชุด ได้รับคืน 24 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามเสร็จแล้ว และได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
ทุกฉบับ แล้วจึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่
2. นำข้อมูลที่ได้มาหาค่าร้อยละ โดยใช้สูตรการหาค่าร้อยละ (รวิวรรณ ชินะตระกูล

2536 : 170)

$$pe = \frac{f * 100}{n}$$

กำหนดให้

f = จำนวนผลรวมความถี่

N = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

Pe = ร้อยละ

3. การหาค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร (รวิวรรณ ชินะตระกูล 2536 : 153)

ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 2.2

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

กำหนดให้

 \bar{X} = คะแนนเฉลี่ยจริง f = ความถี่ของคะแนน x = คะแนน N = จำนวนข้อมูล Σ = ผลรวม

4. การจัดอันดับความสำคัญ 5 อันดับ โดยกำหนดค่าของคะแนน ดังนี้ (ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 2.1)

อันดับ 1	เท่ากับ	5 คะแนน
อันดับ 2	เท่ากับ	4 คะแนน
อันดับ 3	เท่ากับ	3 คะแนน
อันดับ 4	เท่ากับ	2 คะแนน
อันดับ 5	เท่ากับ	1 คะแนน

โดยนำค่าของคะแนนที่กำหนดคูณกับความถี่ในแต่ละอันดับ และนำแต้มคะแนนที่ได้รวมไว้ในเรื่องเดียวกัน เป็นแต้มคะแนนรวม แต้มคะแนนรวมใดมากที่สุดถือว่าเรื่องนั้นมีความสำคัญเป็นอันดับที่ 1 และแต้มคะแนนรวมใดมากรองลงมา ถือว่าเรื่องนั้นมีความสำคัญเป็นอันดับที่ 2, 3, 4 และ 5 ตามลำดับ

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน n =24	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	21	87.50
หญิง	3	12.50
อายุ (ปี)		
25-29	3	12.50
30-34	5	20.84
35-39	8	33.33
มากกว่า 40 ปี	8	33.33
นับถือศาสนา		
พุทธ	22	91.67
อิสลาม	2	8.33

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1(ต่อ)

รายการ	จำนวน n =24	ร้อยละ
สถานภาพการสมรส		
โสด	5	20.83
สมรส	19	79.17
อายุราชการ (ปี)		
1-6	2	8.33
7-12	9	37.50
13-18	6	25.00
19-24	5	20.84
ตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไป	2	8.33
ระดับการศึกษาสูงสุด		
อนุปริญญา	3	12.50
ปริญญาตรี	21	87.50
วุฒิการศึกษา (ความถึ)		
ปวส.	8	-
วทบ.	7	-
ค.บ.	6	-
ศศ.บ.	4	-
ปกศ.สูง	3	-
กศ.บ.	1	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์หรือการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน n =24	ร้อยละ
สาขาวิชาเอก (ความถี่)		
เกษตรกรรม	8	-
พืชศาสตร์	7	-
เกษตรศึกษา	5	-
สัตวศาสตร์	2	-
ส่งเสริมการเกษตร	2	-
ไม่จบสาขาวิชาเอกทางเกษตร (ภาษาไทย สังคมศึกษา พลศึกษา ภาษาอังกฤษ)	4	-
ตำแหน่งในปัจจุบัน		
อาจารย์ 1	6	25.00
อาจารย์ 2	18	75.00
ประสบการณ์ด้านการสอน		
สอนมาแล้ว 1 ภาคการศึกษา	1	4.16
1-5	4	16.67
6-10	5	20.84
11-14	7	29.16
15-19	2	8.34
ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป	5	20.84

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน n =24	ร้อยละ
หน้าที่อื่นนอกเหนือจากการสอน (ความถี่)		
ครูประจำชั้น	12	-
หัวหน้าหมวดวิชาเกษตร	4	-
งานฝ่ายพัสดุ	4	-
งานฝ่ายปกครอง	4	-
งานฝ่ายบริการด้านสถานที่	3	-
งานฝ่ายกิจกรรม	3	-
งานธุรการ	2	-
แนะแนว	2	-
งานฝ่ายสหกรณ์	2	-
งานฝ่ายประชาสัมพันธ์	1	-
ในภาคเรียนนี้สอนทั้งหมดสัปดาห์ละ (คาบ)		
6-10	4	16.67
11-15	14	58.33
16-20	5	20.84
มากกว่า 20 ขึ้นไป	1	4.16
รายวิชาที่สอน (ความถี่)		
งานเกษตรพื้นฐาน	12	-
โครงการเกษตร	13	-
กิจกรรมชุมนุม	7	-
การผลิตพันธุ์ไม้	7	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์หรือการใช้กรรมเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน n =24	ร้อยละ
การปลูกพืชไร่เศรษฐกิจ	7	-
การผลิตกล้าไม้	6	-
การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	6	-
แนะแนว	5	-
การงาน	5	-
การปลูกผักทั่วไป	4	-
การเลี้ยงไก่เนื้อ	4	-
การปลูกไม้ผลประเภทล้มลุก	3	-
ลูกเสือเนตรนารี	3	-
การเลี้ยงปลาน้ำจืด	2	-
การปลูกพืชสมุนไพร	2	-
การจัดสวนถาด-สวนแก้ว	1	-
หลักพืชกรรม	1	-
ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	1	-
ระดับชั้นที่สอน (ความถี่)		
ม.1	33	-
ม.2	25	-
ม.3	29	-
ม.4	12	-
ม.5	6	-
ม.6	6	-

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน n =24	ร้อยละ
ในรอบ 3 ปีการศึกษาได้สอนวิชา (ความถี่)		
งานเกษตรพื้นฐาน	9	-
การปลูกผักทั่วไป	7	-
โครงการเกษตร	5	-
การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	4	-
การปลูกพืชสมุนไพร	3	-
การปลูกไม้ผลประเภทล้มลุก	3	-
การเพาะเห็ดด้วยวัสดุผสม	2	-
การผลิตพันธุ์ไม้	2	-
การเลี้ยงปลาน้ำจืด	2	-
การปลูกพืชไร่เศรษฐกิจ	2	-
การแนะแนว	1	-
ระดับชั้น (ความถี่)		
ม.1	23	-
ม.2	17	-
ม.3	17	-
ม.4	13	-
ม.5	13	-
ม.6	12	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน n = 24	ร้อยละ
สอนซ้ำรายวิชาเดิม		
ซ้ำ	20	83.33
ไม่ซ้ำ	4	16.67
กรณีที่ต้องสอนวิชาอื่นนอกเหนือจากวิชาเกษตรด้วย (ความถี่)		
จำนวนครูสอนวิชาอื่น ไม่พอ	11	-
มีความสามารถในการสอนวิชานั้นอย่างดี	4	-
โรงเรียนเปิดสอนวิชาเกษตรน้อย	3	-
ครูทุกคนต้องร่วมกิจกรรมชุมนุม	2	-
ฝ่ายวิชาการจัดให้	1	-
ไม่มีครูที่จบการศึกษาทางเกษตรโดยตรง	1	-
ในรอบ 3 มีการศึกษาโดยเฉลี่ยสอนสัปดาห์ละ (คาบ)		
1-5	1	4.16
6-10	1	4.16
11-15	5	20.24
16-20	15	62.50
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	2	8.34

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน n =24	ร้อยละ
ภาคเรียนที่สอนมากที่สุดสัปดาห์ละ (คาบ)		
12-15	2	8.33
16-19	14	58.34
20-23	6	25.00
มากกว่า 23 ขึ้นไป	2	8.33
ภาคเรียนที่สอนน้อยที่สุดสัปดาห์ละ (คาบ)		
8-11	2	8.33
12-15	16	66.67
16-19	6	25.00
จำนวนคาบการสอนต่อสัปดาห์		
มากเกินไป	2	8.34
ค่อนข้างมาก	1	4.16
เหมาะสมแล้ว	20	83.34
น้อยเกินไป	1	4.16

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน n =24	ร้อยละ
ครูเกษตรควรรสอนสัปดาห์ละ (คาบ) จึง สามารถปฏิบัติงานได้ผลดี		
6-10	1	4.17
11-15	12	50.00
16-20	10	41.67
มากกว่า 20 ขึ้นไป	1	41.16
เคยได้รับการฝึกอบรมในด้านการสอน		
ไม่เคย	13	54.16
เคย	11	45.84
การทำแผนการสอน	6	-
การวัด และประเมินผล	2	-
การกำหนดจุดประสงค์	1	-
การสอนมัธยมศึกษา	1	-
การงาน และอาชีพ	1	-

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน n =24	ร้อยละ
เคยได้รับการฝึกอบรมทางด้านการเกษตร		
ไม่เคย	14	58.33
เคย	10	41.67
เกษตรทั่วไป	3	-
การขยายพันธุ์พืช	2	-
เกษตรธรรมชาติ	2	-
การปลูกผักปลอดสารพิษ	1	-
การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	1	-
ช่างเกษตร	1	-
ได้รับการฝึกอบรมครั้งสุดท้าย		
ไม่ถึงปี	1	4.16
1 ปี	3	12.5
2 ปี	3	12.5
3 ปี	2	8.34
4 ปี	1	4.16
5 ปี	2	8.34
เกินกว่า 5 ปี	12	50.00

ตารางที่ 1 สถานภาพ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดยะลา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นชาย คิดเป็นร้อยละ 87.50 เป็นหญิงคิดเป็นร้อยละ 12.50 อายุมากกว่า 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมาคืออายุ 30-34 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.84 นับถือศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 91.67 รองลงมา คือ ศาสนาอิสลาม 8.33 ส่วนใหญ่สมรสแล้วคิดเป็นร้อยละ 79.17 ที่ยังโสด คิดเป็นร้อยละ 20.83 มีอายุราชการ 12 ปี ร้อยละ 37.50 รองลงมาคือ 13.18 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.00 ครูเกษตรส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 87.50 และอนุปริญญาคิดเป็นร้อยละ 12.50 มีวุฒิ ปวส. ส่วนใหญ่ (ก่อนเรียนระดับปริญญาตรี)รองลงมาคือ วทบ. และ คบ. ส่วนสาขาวิชาเอก สาขาเกษตรกรรมส่วนใหญ่ รองลงมา คือ สาขา พืชศาสตร์ และเกษตรศึกษา ครูเกษตรส่วนใหญ่มีตำแหน่งในปัจจุบัน เป็นอาจารย์ 1 คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมา คือ อาจารย์ 1 คิดเป็นร้อยละ 25.00 ประสบการณ์ด้านการสอน 11-14 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.16 รองลงมาคือตั้งแต่ 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.84

ส่วนหน้าที่นอกเหนือจากการสอน จะเป็นครูประจำชั้น ส่วนใหญ่ รองลงมาคือ หัวหน้าหมวดวิชาเกษตร ในภาคเรียนที่สอนทั้งหมด 11-15 คาบ/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 58.33 รายวิชาที่สอนมากที่สุด ส่วนใหญ่ คือ วิชางานเกษตรพื้นฐาน รองลงมาคือ โครงการงานเกษตรระดับชั้นที่สอน มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ส่วนใหญ่ รองลงมา คือ มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 ในรอบ 3 ปี การศึกษานี้ ได้สอนวิชา งานเกษตรพื้นฐานเป็นส่วนใหญ่ รองลงมา คือ การปลูกผักทั่วไป และโครงการงานเกษตร ระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 และมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 ครูเกษตรส่วนใหญ่สอนซ้ำรายวิชาเดิม คิดเป็นร้อยละ 83.33 กรณีที่ต้องสอนรายวิชาอื่นนอกเหนือจากวิชาเกษตร เนื่องจากจำนวนครูสอนรายวิชาอื่นไม่พอ

ในรอบ 3 ปี โดยเฉลี่ยสอนสัปดาห์ละ 16-20 คาบ คิดเป็นร้อยละ 62.50 ภาคเรียนที่สอนมากที่สุด 19 คาบ/สัปดาห์ และภาคเรียนที่สอนน้อยที่สุด 15 คาบ/สัปดาห์จำนวนคาบสอนต่อสัปดาห์เหมาะสมแล้ว คิดเป็นร้อยละ 83.34 ครูเกษตรควรสอน 11-15 คาบ/สัปดาห์ จึงจะสามารถปฏิบัติงานได้ผลดี ครูเกษตรส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม ในด้านการสอน คิดเป็นร้อยละ 54.16 และเคยได้รับการฝึกอบรมในด้านการสอน คิดเป็นร้อยละ 45.84 เรื่องที่ เคยได้รับการฝึกอบรม คือ การทำแผนการสอน ส่วนใหญ่ รองลงมา คือ การวัดและประเมินผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ครูเกษตรไม่เคยได้รับการอบรมทางด้านการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 58.33 และเคยได้รับการฝึกอบรมมาแล้ว คิดเป็นร้อยละ 41.67 เรื่องที่เคยได้รับการฝึกอบรมทางด้านการเกษตร คือ เกษตรกรรมทั่วไป ส่วนใหญ่ รองลงมาคือ การขยายพันธุ์พืช และได้รับการฝึกอบรมครั้งสุดท้ายเป็นเวลาเกินกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.00

ตารางที่ 2 แสดงสภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน n =24	ร้อยละ
การเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตร		
โรงเรียนกำหนดรายวิชาที่เปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือก	15	-
โรงเรียนกำหนดรายวิชาและแบ่งนักเรียนตามความเหมาะสม	6	-
ให้นักเรียนเสนอวิชาที่จะเรียนได้อย่างเสรี	5	-
ครูกำหนดรายวิชาเลือกวิชาเกษตรหลายวิชาแล้วให้นักเรียนเลือก	1	-
นักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรส่วนใหญ่มีความตั้งใจ		
ตั้งใจไม่มากนัก	13	54.17
ไม่ค่อยตั้งใจ	8	33.33
ไม่ตั้งใจเลย	2	8.33
ตั้งใจมาก	1	4.17
ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร		
ขนาดเหมาะสมดีแล้ว	10	41.67
กลุ่มค่อนข้างเล็ก	6	25.00
กลุ่มค่อนข้างใหญ่	5	20.83
กลุ่มใหญ่มากเกินไป	3	12.50

ตารางที่ 2 แสดงสภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน n =24	ร้อยละ
ขนาดของนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร ซึ่งมีการ ฝึกภาคปฏิบัติ		
ไม่เกินกลุ่มละ 20 คน	18	75.00
ไม่เกินกลุ่มละ 10 คน	3	12.50
กลุ่มละ 20-30 คน	2	8.34
กลุ่มละ 30-40 คน	1	4.16
วิชาเกษตรมีห้องเรียนวิชาเกษตรโดยเฉพาะ		
มี	16	66.67
ไม่มี	8	33.33
สถานที่ใช้สอนแทนห้องเรียน		
หอประชุม	4	50.00
ใต้อาคารเรียน	4	50.00
การสอนภาคปฏิบัติโรงเรียน ได้จัดพื้นที่หรือ สถานที่ปฏิบัติงานในวิชา		
จัด	19	79.17
ไม่จัด	5	20.83

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน n =24	ร้อยละ
สถานที่ฝึกภาคปฏิบัติไม่ดีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน พื้นที่มีน้อยมากส่วนใหญ่เป็นอาคารเรียนและบ้านพักเสียงมากกว่า	1	-
สภาพพื้นที่ไม่เอื้ออำนวยในการทำการเกษตรเพราะเป็นดินเหนียว	1	-
การกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน		
จัดเตรียมเอง โดยวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ	22	-
ใช้เนื้อหาตามคู่มือแนวการสอนแนะนำ	6	-
สอนตามเนื้อหาตามหนังสือ	4	-
กรณีที่โรงเรียน ไม่จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติ		
ปลูกในกระถางและถุงพลาสติก	6	-
การปลูกไม้แขวน	4	-
ให้นักเรียน ฝึกปฏิบัติงานเกษตรที่บ้าน	3	-
การสอนแบบการสาธิตวิธี	2	-
การฝึกงานนอกสถานที่ของเอกชน	2	-
นำตัวอย่างมาทดสอบของจริงในห้อง	1	-

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน n =24	ร้อยละ
เตรียมการสอนด้วยวิธี		
ทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียนและ		
แผนการสอนเป็นรายคาบ	14	-
ทำแผนการสอน ในเนื้อหาหนังสือเรียน	10	-
การจัดซื้ออุปกรณ์		
ทำโครงการเสนอตามงบประมาณ / ปีการศึกษา		
เพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อน	12	-
ขอซื้อได้ตลอดปีโดยใช้เงินบำรุงการศึกษา	6	-
เก็บเงินจากนักเรียนแล้วแบ่งผลผลิตคืน		
นักเรียน	3	-
ใช้เงินรายได้หมุนเวียนในหมวดวิชา	1	-

ตารางที่ 2.1 อันดับความสำคัญที่มีต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียน

รายการ	อันดับ					แต้ม คะแนน รวม	อันดับที่
	1	2	3	4	5		
ความพร้อมด้านอุปกรณ์สถานที่	10	3	3	4	2	97	1
ความพร้อมของครูผู้สอน (มีจำนวน เพียงพอ)	4	5	7	2	-	65	2
สภาพท้องถิ่น	5	3	2	4	6	57	3
การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร	4	4	1	4	4	53	4
วิธีสอนของครูเกษตร	-	5	5	4	3	46	5
ผลงานด้านการเกษตรของโรงเรียน	1	3	4	1	4	35	6
บุคลิกภาพของครูเกษตร	2	1	-	3	2	22	7
ความสนใจของประชาชนและผู้ปกครอง	-	2	1	-	-	11	8
ความมุ่งหวังในการเรียนต่อของ นักเรียน	-	-	2	1	-	8	9
นักเรียนรุ่นก่อน ๆ	-	-	2	-	2	4	10
ความร่วมมือและเจตคติของบุคลากร อื่น ๆ ในโรงเรียน	-	-	-	-	2	2	11

ตารางที่ 2.2 วิชาเกษตรที่มีพื้นที่ หรือสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน

รายการ	จำนวนความถี่	พื้นที่โดยเฉลี่ย (ไร่)
งานเกษตรพื้นฐาน	6	2
การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	4	1
การปลูกพืชผักทั่วไป	4	2.5
การปลูกพืชไร่เศรษฐกิจ	3	1.5
การผลิตพันธุ์ไม้	3	1
การปลูกไม้ผลประเภทล้มลุก	3	3
การเลี้ยงสัตว์	2	1.5

ตารางที่ 2 แสดงสภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยะลา ได้มีการคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตร โดยทางโรงเรียนกำหนดรายวิชาที่เปิดสอนแล้ว ให้นักเรียนเลือกเป็นส่วนใหญ่ รองลงมา คือ ทางโรงเรียนกำหนดรายวิชาและแบ่งนักเรียนตามความเหมาะสม นักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร ส่วนใหญ่มีความตั้งใจเรียนไม่มากนัก คิดเป็นร้อยละ 54.17 รองลงมา คือ ไม่ค่อยตั้งใจ คิดเป็นร้อยละ 33.33 ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร มีขนาดนักเรียนที่เหมาะสมดีแล้ว คิดเป็นร้อยละ 41.67 รองลงมา คือ ขนาดค่อนข้างเล็ก คิดเป็นร้อยละ 25.00

ขนาดของนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร ซึ่งมีการฝึกภาคปฏิบัติ ไม่เกินกลุ่มละ 20 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาคือ ไม่เกินกลุ่มละ 10 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 วิชาเกษตรที่มีห้องเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 66.67 ส่วนไม่มีห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 33.33 สถานที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใช้สอนแทนห้องเรียนจะเป็นหอประชุม คิดเป็นร้อยละ 50.00 ใต้อาคารเรียนคิดเป็นร้อยละ 50.00 การสอนภาคปฏิบัติโรงเรียนได้จัดพื้นที่ หรือสถานที่ปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 79.17 ที่ไม่จัดสถานที่ปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 20.83 เพราะสถานที่ฝึกภาคปฏิบัติไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 60.00 ในกรณีที่โรงเรียนไม่จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติ ครูเกษตรจะจัดให้นักเรียนปลูกต้นไม้ในกระถาง และถุงพลาสติก และการปลูกไม้แขวน การกำหนดเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนใหญ่จัดเตรียมเนื้อหาโดยวิทยากรหลักสูตร และรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ รองลงมา คือ ใช้เนื้อหาตามคู่มือแนวการสอนแนะนำครูเกษตรจะเตรียมการสอน โดยทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียน และทำแผนการสอนเป็นรายคาบ การจัดซื้อวัสดุศึกษาวิชาเกษตรส่วนใหญ่จะทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ / ปีการศึกษา เพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อน

จากตาราง 2.1 จัดอันดับความสำคัญที่มีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียน อันดับที่ 1 คือ ความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่ อันดับที่ 2 คือ ความพร้อมของครูผู้สอน (มีจำนวนเพียงพอ) อันดับที่ 3 คือ สภาพท้องถิ่น อันดับที่ 4 การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร อันดับที่ 5 วิธีสอนของครูเกษตร

จากตาราง 2.2 วิชาเกษตรที่มีพื้นที่ หรือสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน วิชางานเกษตรพื้นฐาน ใช้พื้นที่โดยเฉลี่ย 2 ไร่ และวิชาการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ใช้พื้นที่โดยเฉลี่ย 1 ไร่

ตารางที่ 3 ความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

รายการ	ความถี่
ต้องการปรับปรุงตนเอง เกี่ยวกับการจัดการเรียน	
การสอนความรู้และทักษะทางการเกษตร	22
ความรู้และทักษะทางการสอน	19
พัฒนาด้านบุคลิกภาพ	9
ต้องการรับการฝึกอบรมด้านการสอนเพิ่มเติม	
ต้องการ	24
การใช้และการผลิตสื่อการสอน	18
เทคนิคการสอน	17
การวัดและประเมินผลการเรียน	11
การทำแผนการสอน	11
จิตวิทยาเด็กวัยรุ่น	11
การผลิตชุดการเรียนการสอนด้วยตนเอง	11
การวิเคราะห์หลักสูตร	11
ต้องการรับการฝึกอบรมความรู้และทักษะทาง	
ด้านการเกษตร	
ไม่ต้องการ	2
ต้องการ	22

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	ความถี่
การเลี้ยงสัตว์	5
การปลูกพืช	4
ความรู้เกี่ยวกับการเกษตรแผนใหม่	3
การเลี้ยงสัตว์น้ำ	3
การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	3
การปลูกไม้ดอก	2
การแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร	1
วิทยาศาสตร์เกษตร	1
ต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพในด้าน	
การพูด	16
ความกระตือรือร้น	9
กิริยาท่าทาง	3
มนุษยสัมพันธ์	3
การแต่งกาย	2
ต้องการศึกษาต่อ	
ไม่ต้องการ	6
ต้องการ	18

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	ความถี่
ระดับการศึกษา	
ปริญญาตรี	5
ปริญญาโท	13
ปริญญาตรี / สาขาวิชาเอก	
นิเทศกรรม	2
เทคโนโลยีการเกษตร	2
ชีววิทยา	1
ปริญญาโท	
เกษตรกรรม	2
เทคโนโลยีการเกษตร	2
ชีววิทยา	1
ต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียน และสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตร	
จัดสร้างอาคารเรียนเพิ่มเติมให้มากขึ้น	
จัดเครื่องมืออุปกรณ์ปฏิบัติงานทางการเกษตรให้ เพียงพอ	8
ทำให้ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ให้มากที่สุด	5
จัดพื้นที่ให้เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงาน	4

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	ความถี่
จัดสถานที่ฝึกหัดปฏิบัติวิชาเกษตรให้ใกล้กับ อาคารเรียน	4
จัดหาน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร	2
สนับสนุนเงินทุนและงบประมาณให้เพียงพอ	2
จัดทำรั้วรอบ ๆ บริเวณโรงเรียน	1
การศึกษาดูงานนอกสถานที่	1
สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนที่ต้องการมากที่สุด	
- วัสดุทัศน	9
- เครื่องมือทุนแรงงานฟาร์ม/แทรกเตอร์	6
- อุปกรณ์เกี่ยวกับพืชและสัตว์	6
- สื่อการสอนของจริงหรือตัวอย่าง (ทุนจำลอง)	3
- ตำราหนังสือที่ทันสมัย	2
- สไลด์	2
- ทีวี	2
- ระบบให้น้ำที่ทันสมัย (สปริงเกอร์)	1
ต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนด้านการเรียนการสอน	
- วิชาเกษตร	
- จัดสรรงบประมาณ ในแต่ละปีให้เพิ่มมากขึ้น	8
- เครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำการเกษตร	8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	ความถี่
การฝึกอบรมด้านการเกษตร และการสอน	7
ให้ความสำคัญของรายวิชาเกษตรให้มากขึ้น	2
การจัดการเรียนการสอนให้เป็นระบบ	2
ความต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ ให้คำแนะนำและเป็นพี่ปรึกษา	8
เทคนิคการสอน	4
การทำแผนการสอน	4
ไม่ต้องการ	4
ต้องการหนังสือตำราวิชาการเกษตรที่ทันสมัย	2
การฝึกอบรม และการดูงานนอกสถานที่	2

/

ตารางที่ 3 ความต้องการของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร จากตาราง พบว่า ครูเกษตรมีความต้องการปรับปรุงตนเอง เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยเฉพาะเรื่องความรู้และทักษะการเกษตรเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือความรู้ และทักษะทางการสอน ความต้องการรับการฝึกอบรม ตัดสนการสอนเพิ่มเติม มีความต้องการ คิดเป็นร้อยละ 100 เรื่องที่ต้องการฝึกอบรม คือ การใช้ และการผลิตสื่อการสอนเป็นอันดับที่ 1 รองลงมา คือ เทคนิคการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียน

ส่วนความต้องการการฝึกอบรมความรู้และทักษะทางด้านเกษตร มีความต้องการเกือบทั้งหมด เรื่องที่ต้องการฝึกอบรม คือ การเลี้ยงสัตว์ คิดเป็นร้อยละ คือ การปลูกพืช ความต้องการการปรับปรุงบุคลิกภาพ มากที่สุด คือ การพูด รองลงมา คือ ความกระตือรือร้น ความต้องการในด้านการศึกษาต่อเป็นส่วนใหญ่ ครูเกษตรต้องการศึกษาในระดับปริญญาโทเป็นส่วนใหญ่ ส่วนสาขาวิชาที่เลือกเรียน คือ สาขาเกษตรกรรม

ความต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียน และสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตร คือ การจัดสร้างอาคารเรียนเพิ่มเติมให้มากขึ้น รองลงมา คือ การจัดเครื่องมือ อุปกรณ์ การปฏิบัติงานทางการเกษตรให้เพียงพอ สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนที่ต้องการมากที่สุด คือ วิทยุทัศน์ รองลงมา คือ เครื่องมือทุนแรงงานฟาร์ม ครูเกษตรต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนด้านการเรียนการสอนวิชาเกษตร คือ การจัดสรรงบประมาณในแต่ละปีให้เพิ่มมากขึ้น และเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำการเกษตร ความต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ คือ การให้คำแนะนำ และเป็นที่ปรึกษา รองลงมา คือ ด้านเทคนิคการสอน

ตารางที่ 4 แสดงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	ความถี่
ปัญหาด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติ วิชาเกษตร	
สถานที่ฝึกปฏิบัติงานต่าง ไกล	4
การขาดแคลนน้ำ ใช้ในการทำงานการเกษตร	4
ไม่มีพื้นที่ในการฝึกปฏิบัติงานการเกษตร	4
อาคารเรียน ไม่เพียงพอ	3
สภาพพื้นที่ ไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน	3
มีสัตว์เลี้ยวรบกวน	2
เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์มีไม่เพียงพอ	2
ต้องมีการเปลี่ยนแปลงสถานที่บ่อย	2
เวลาในการปฏิบัติงาน เกษตรน้อยเกินไป	2
ความสนใจ และตั้งใจในการปฏิบัติงานมีน้อย	1
เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ไม่ทันสมัย	1
ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหารายวิชา	
ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษา	8
ไม่มีแหล่งเอกสาร ให้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	5
วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ไม่พร้อม	2
นักเรียนไม่สนใจเรียน เพราะไม่ได้ปฏิบัติจริง	1
บางรายวิชา ไม่มีหนังสือคู่มือที่จะใช้ในการประกอบการสอน ไม่มี	1
เอกสารประกอบการสอน ไม่มี	1
เนื้อหาวิชาสอน ไม่มี	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการเรียนการสอน ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	ความถี่
ปัญหาด้านการจัดหาวัสดุฝึกวิชาเกษตร	
จำนวนวัสดุอุปกรณ์มีน้อยกว่าจำนวนนักเรียน	5
งบประมาณที่ได้ในแต่ละปีน้อยเกินไป	3
วัสดุที่ใช้ไม่มีในท้องถิ่น	1
โรงเรียนตั้งอยู่ในถิ่นทุรกันดาร	1
โรงเรียนไม่มีทุนจาก บกศ. เพื่อขยาย	
โครงการเกษตร	1
ปัญหาที่พบในการใช้สื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ	
สื่อและอุปกรณ์ที่มีมักจะสูญหายบ่อย ๆ เพราะ	
ไม่มีอาคารหรือสถานที่เก็บให้ปลอดภัย	9
มีสื่อและอุปกรณ์ที่ชำรุดสูญหายเป็นส่วนใหญ่	8
มีแต่จำนวนไม่พอ	7
โรงเรียนขาดงบประมาณสำหรับจัดซื้อ	6
สื่อและอุปกรณ์แต่ละชิ้นตอนทำการเบิกจ่าย	
ยุ่งยาก	3

ตารางที่ 4 พบว่าปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดยะลา มีปัญหาทางด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตร เป็นส่วนมาก จะมีพื้นที่ในการปฏิบัติงานวิชาเกษตรห่างไกล และ ไม่มีพื้นที่ในการฝึกปฏิบัติงานเกษตร รองลงมา คือ อาคารเรียนไม่เพียงพอ ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหารายวิชาส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา และส่วนที่มีปัญหา ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ คือ ไม่มีแหล่งเอกสารให้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมรองลงมา คือ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ไม่พร้อม ปัญหาด้านการจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตร ส่วนใหญ่ ไม่มีปัญหาและมีปัญหาอยู่จะมีปัญหา คือ จำนวนวัสดุอุปกรณ์มีน้อยกว่าจำนวนนักเรียน งบประมาณที่ได้ในแต่ละปีน้อยเกินไป ปัญหาที่พบ ในการใช้สื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ คือ สื่อและอุปกรณ์ที่มีมักจะสูญหายบ่อย ๆ เพราะไม่มีอาคารหรือสถานที่เก็บ ปัญหารองลงมา คือ มีสื่อและอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหาย

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

รายการ	ความถี่
ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการใช้สื่อและอุปกรณ์	
จัดสรรงบประมาณให้เพิ่มขึ้น	4
จัดสถานที่เก็บหนังสือ และอุปกรณ์ต่าง ๆ	4
ทางโรงเรียนควรมีงบประมาณการผลิตสื่อ โดย	3
เฉพาะลดขั้นตอนต่าง ๆ ในการเบิกจ่าย	
งบประมาณ	2
ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในวิชาอาชีพให้มาก	
ขึ้น	1
ให้ใช้งบประมาณของ บกศ.	1
การจัดซื้อสื่อตามแผนการเรียนการสอน	1
ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชา	
เกษตร	
ควรจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ให้เพียงพอ	7
ควรนำความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการ	
การเรียนการสอน	6
สนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ	4
ควรจัดให้มีการฝึกอบรมทางด้านการเกษตรและ	
การศึกษาดูงานนอกสถานที่ด้านเกษตร	4
ควรมีห้องเรียน หรืออาคารเกษตรโดยเฉพาะ	4
ครูไม่ควรกำหนดวิชาเลือกให้นักเรียน	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	ความถี่
ชาครครูที่ถนัดทางด้านวิชาเกษตร ที่มีความรู้จริง	2
มาสอนนักเรียนโดยตรง	3
ควรจะมีสื่อการเรียนการสอนให้มากที่สุด	

ตารางที่ 5 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ จากการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอน วิชาเกษตร ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ในการใช้สื่อและอุปกรณ์ที่ควรมีการจัดสรรงบประมาณ ให้เพิ่มขึ้น รองลงมา จัดสถานที่เก็บหนังสือ และอุปกรณ์ต่าง ๆ และทางโรงเรียนควรมีงบประมาณ การผลิตสื่อโดยเฉพาะ สำหรับข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร ควรจัดหา เครื่องมือและอุปกรณ์ให้เพียงพอ รองลงมา คือ ควรนำความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการ เรียนการสอน และสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ และควรมีสิ่งอำนวยความสะดวก คือ ห้องเรียน หรืออาคารเรียนของวิชาเกษตรโดยเฉพาะ ควรจะมีการจัดให้มีการฝึกอบรมทางการ เกษตร และศึกษาดูงานนอกสถานที่ที่จะได้นำความรู้ไปพัฒนาการเรียนการสอน ไม่ควรกำหนด รายวิชา เลือกให้แก่ักเรียน และควรมีสื่อในการเรียนการสอนวิชาเกษตรให้มากที่สุด เพื่อที่จะทำ ให้การเรียนการสอนวิชาเกษตรมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ปัจจุบันชาครครูเกษตรที่มีความถนัดทาง ด้านวิชาเกษตรที่มีความรู้จริงมาสอนนักเรียนโดยตรง

1

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา คือ สถานภาพของครู-อาจารย์ที่ผู้สอนวิชา
เกษตร สภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร และศึกษาถึงความต้องการด้าน
พัฒนาการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรรวมทั้งปัญหาและอุปสรรค และ
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน วิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัด
ยะลา เขตการศึกษาที่ 2

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา
ในจังหวัดยะลา ซึ่งมีโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวนทั้งหมด 10 โรงเรียน และมีครู-อาจารย์
ผู้สอนวิชาเกษตร จำนวนทั้งหมด 24 คน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 24 คน คิดเป็น
ร้อยละ 100 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

สถานภาพทั่วไปของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
ในจังหวัดยะลา ส่วนใหญ่เป็นชาย คิดเป็นร้อยละ 87.50 เป็นหญิงคิดเป็นร้อยละ 12.50
ส่วนใหญ่อายุมากกว่า 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.33 นับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ
91.67 และสมรสแล้ว มีอายุราชการ 7-12 เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 37.50 ส่วนใหญ่จบ
การศึกษษปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 87.50 ส่วนมากมีวุฒิ ปวส. (ก่อนเรียนปริญญาตรี) รองลงมาคือ
วทบ. และ คบ. สาขาวิชาเอก คือ สาขาเกษตรกรรม รองลงมา คือ สาขาพืชศาสตร์
ครูเกษตรส่วนใหญ่มีตำแหน่งในปัจจุบัน เป็นอาจารย์ 2 คิดเป็นร้อยละ 75.00 ประสบการณ์ด้าน
การสอน 11-14 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.16

ส่วนหน้าที่นอกเหนือจากการสอน จะเป็นครูประจำชั้น ในภาคเรียนนี้ สอนทั้งหมด
11-15 คาบ / สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 58.33 รายวิชาที่มากที่สุด หรือวิชางานเกษตรพื้นฐาน
ระดับชั้นที่สอนมากที่สุด หรือมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ในรอบ 3 ปีการศึกษานี้ได้สอนวิชา งาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกษตรพื้นฐานเป็นจำนวนมากที่สุด ในระดับชั้น มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 ครูเกษตรส่วนใหญ่สอนซ้ำ รายวิชาเดิม คิดเป็นร้อยละ 83.33 กรณีที่ต้องสอนวิชาอื่นนอกเหนือจากวิชาเกษตรเนื่องจาก จำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่พอในรอบ 3 ปีการศึกษา โดยเฉลี่ยสอนสัปดาห์ละ 16-20 คาบ คิดเป็น ร้อยละ 62.50 ภาคเรียนที่สอนน้อยที่สุด คือ 19 คาบ / สัปดาห์ และภาคเรียนที่สอนน้อยที่สุด คือ 15 คาบ / สัปดาห์ จำนวนคาบสอนต่อสัปดาห์ เหมาะสมแล้ว คิดเป็นร้อยละ 83.34 ครูเกษตรควรสอน 11-15 คาบ / สัปดาห์ จึงจะสามารถปฏิบัติได้ผลดี ครูเกษตรส่วนใหญ่ ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม ในด้านการสอน คิดเป็นร้อยละ 54.16 และเคยได้รับการฝึกอบรม ในการสอน คิดเป็นร้อยละ 45.84 เรื่องที่เคยได้รับการฝึกอบรมคือการทำแผนการสอน มากที่สุด ครูเกษตรไม่เคยได้รับการอบรมทางด้านการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 41.67 เรื่องที่ เคยได้รับการอบรมทางด้านการเกษตร ส่วนใหญ่ คือ เกษตรกรรมทั่วไปและได้รับการฝึกอบรม ครั้งสุดท้าย เป็นเวลาเกินกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.00

สภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดยะลา ได้มีการคัดเลือกมากที่สุด รองลงมาคือทางโรงเรียนกำหนดรายวิชา และแบ่ง นักเรียนตามความเหมาะสม นักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรส่วนใหญ่มีความตั้งใจเรียนไม่มากนัก คิดเป็นร้อยละ 54.17 ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรมีขนาดนักเรียนที่เหมาะสมดี แล้ว คิดเป็นร้อยละ 41.67

ขนาดของนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร ซึ่งมีการฝึกภาคปฏิบัติ ไม่เป็นกลุ่มละ 20 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 วิชาเกษตรที่มีห้องเรียน ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 66.67 สถานที่ใช้สอบ แทนห้องเรียนส่วนใหญ่เป็น หอประชุม และ ใต้อาคารเรียน การสอนปฏิบัติโรงเรียนได้จัดพื้นที่ หรือสถานที่ปฏิบัติงานส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 79.17 จัดสถานที่ปฏิบัติงานคิดเป็นร้อยละ 20.83 เพราะสถานที่ฝึกภาคปฏิบัติไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียนในกรณีที่โรงเรียนไม่จัดที่สถานที่ปฏิบัติ ครู เกษตรจะจัดให้นักเรียน ปลูกต้นไม้ในกระถาง การกำหนดเนื้อหา และรวมเนื้อหาจากแหล่งต่างๆ ครูเกษตรจะเตรียมการสอนโดยทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียน การจัดซื้อวัสดุศึกษาวิชา เกษตร ส่วนใหญ่จะทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษา เพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียน ก่อนการจัดอันดับความสำคัญที่มีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียน อันดับที่ 1 ความพร้อม ด้านอุปกรณ์อาคารสถานที่ อันดับที่ 2 คือ ความพร้อมของครูผู้สอน (มีจำนวนเพียงพอ)

วิชาเกษตรที่มีพื้นที่หรือสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน วิชางานเกษตรพื้นฐาน ใช้พื้นที่โดยเฉลี่ย 2 ไร่ ความต้องการของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร พบว่าครูเกษตรทั้งหมดมีความต้องการปรับปรุงตนเองเกี่ยวกับการเรียนการสอน โดยเฉพาะเรื่องความรู้ และทักษะการเกษตร เป็นส่วนใหญ่ ครูเกษตรทั้งหมดมีความต้องการการฝึกอบรม ด้านการสอนเพิ่มเติมในเรื่องที่ต้องการฝึกอบรม คือ การใช้และการผลิตสื่อการสอน เป็นส่วนใหญ่ ความต้องการฝึกอบรมการฝึกอบรมความรู้และทักษะทางด้านการเกษตร มีความต้องการเกือบทั้งหมด เรื่องที่ต้องการฝึกอบรมเป็นจำนวนมาก คือ การเลี้ยงสัตว์ และ การปลูกพืช มีความต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพ มากที่สุด คือ การพูด ความต้องการในด้านการศึกษาต่อ ครูเกษตรต้องการศึกษาในระดับปริญญาโท เป็นส่วนมาก ส่วนสาขาวิชา คือ สาขาเกษตรกรรม

ความต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียน และสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตร ส่วนใหญ่ คือ การจัดสร้างอาคารเรียนเพิ่มเติมให้มากขึ้น รองลงมาคือการจัดอุปกรณ์การปฏิบัติงานทางการเกษตรให้เพียงพอคือ และอุปกรณ์ประกอบการสอนที่ต้องการมากที่สุด คือ วัสดุทัศน ครูเกษตรต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนการเรียนการสอนวิชาเกษตร ส่วนใหญ่ ในเมื่อการจัดงบประมาณในแต่ละปีให้เพิ่มมากขึ้น ความต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศน์ ได้แก่ การให้คำแนะนำ และเป็นที่ปรึกษา และ ด้านเทคนิคการสอนปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาเกษตร ส่วนมากมีปัญหาทางด้าน สถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตร ส่วนมากจะมีพื้นที่ในการปฏิบัติงานวิชาเกษตรห่างไกล และไม่มีพื้นที่ในการฝึกปฏิบัติงานการเกษตร ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหารายวิชา ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ คือ ไม่มีแหล่งเอกสารให้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ปัญหาด้านการจัดวัสดุฝึกวิชาเกษตรส่วนใหญ่ไม่มีปัญหามักจะมีปัญหา คือ จำนวนวัสดุอุปกรณ์มีน้อยกว่าจำนวนนักเรียน ปัญหาที่พบในการใช้สื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ คือ สื่อและอุปกรณ์ที่มีมักจะมีสูญหายบ่อย ๆ เพราะไม่มีอาคารหรือสถานที่เก็บปัญหา รองลงมา คือ มีสื่อและอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหาย

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องความต้องการด้านการเรียนการสอนวิชาเกษตร ของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยะลา สรุปได้ว่า

1. ทางโรงเรียน หรือผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณ ในการสอนวิชาเกษตรให้มากขึ้น
2. ควรจะจัดสร้างห้องเรียน และสถานที่ในการฝึกภาคปฏิบัติในการเรียนการสอนวิชาเกษตร ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
3. ทางโรงเรียนควรจัดให้มีครู ที่มีวุฒิทางการเกษตรมาสอน โดยตรง
4. ทางโรงเรียนควรจัดใช้สื่อและอุปกรณ์การฝึกปฏิบัติงาน ภาควิชาเกษตรให้มากที่สุด
5. ควรจัดให้มีการฝึกอบรม ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตร เพื่อจะทำให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนดีขึ้น

ข้อเสนอแนะของผู้ทำวิจัย

1. ในการทำการวิจัย ผู้วิจัยควรมีการวางแผนการดำเนินงาน และกำหนดระยะเวลา ในการดำเนินการอย่างแน่นอน
2. ในการจัดส่งแบบสอบถาม หากผู้วิจัยไม่ได้ไปรับแบบสอบถามด้วยตนเอง ควรจะติดต่อกับสำนักงาน กรมสามัญศึกษา ที่ทำวิจัยอยู่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อจะได้แบบสอบถามครบตามจำนวนมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- ชวณิศ แห้วุ่น "สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรตามแผนการเรียนเกษตรใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย" สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี
กรุงเทพฯ : วิทยานพนธ์ปริญาโท สาขาครุศาสตร์เกษตร มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2527
- นงุ ดั่งสมบูรณ์ "ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์
ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับประถมศึกษาตอนปลาย จังหวัดฉะเชิงเทรา
เขต 1" ปัญหาพิเศษปริญาบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง,
2536
- พรทิพย์ วิถีเจริญ "คุณสมบัติของครูเกษตรตามความต้องการของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
และ วิทยาลัยซึ่งต่ำกว่าอุดมศึกษาในประเทศไทย" วิทยานพนธ์ปริญาโท
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ , 2519
- รวีวรรณ ชินะตระกูล วิธีการวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์ กรุงเทพฯ
, 2536
- รวีวรรณ ชนมัส การมัธยมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2536

รมณี อภาภิรม

วิธีสอนวิชาเกษตร ภาควิชาครูศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครูศาสตร์
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
กรุงเทพฯ , 2531

รมณี อภาภิรม

คู่มือการเรียนวิชาปัญหาพิเศษ ภาควิชาครูศาสตร์เกษตร คณะครูศาสตร์
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
กรุงเทพฯ , 2535

สุจินต์ วิเศษวานนท์

พฤติกรรมการสอนมัธยมศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช กรุงเทพฯ , 2526

สุชาติ จันทร์เนตร

"ความต้องการด้านการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอน
วิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดนครปฐม ปัญหาพิเศษปริญาบัณฑิต
ภาควิชาครูศาสตร์เกษตร คณะครูศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

สุนันทพงษ์ บุญสมบัติ

พฤติกรรมการสอนมัธยมศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมมาธิราช , 2524

สำนักงานศึกษาธิการเขต 2 คู่มือหนังสือเรียนอิสลามศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจังหวัดยะลา :
ทรงนิพนธ์สำนักงานศึกษาธิการเขต 2 , 2525

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 0050

คณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

9 มกราคม 2537

เรื่อง ขอความร่วมมือกรอกข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักศึกษาจังหวัดพะเยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการศึกษาและวิจัย เรื่อง ความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชา
เกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร จำนวน ชุด

ด้วยภาควิชาครุศาสตร์ เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า-
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้รับอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และทบวงมหาวิทยาลัย ให้
ดำเนินการโครงการศึกษาวิจัย เรื่อง ความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-
อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาทั่วประเทศ โดยให้ดำเนินการดังกล่าวในปีงบประมาณ
2538 ในการนี้ทางคณะผู้ดำเนินการวิจัยมีความประสงค์จะรวบรวมข้อมูลจากคณะครู-อาจารย์ผู้ทำการ
สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดของท่าน เพื่อนำไปชี้วิเคราะห์และนำผลการวิจัย
ไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อการพัฒนาหลักสูตร จัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิด
ประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

ทางคณะผู้ดำเนินการการวิจัยจึงเรียนขอความอนุเคราะห์มายังท่าน เพื่อได้โปรดให้ครู-
อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสังกัดของท่านได้กรอกข้อมูลตามความเป็นจริงลงในแบบสอบถามทุกตอน และ
ทุกข้อด้วย คำตอบและข้อคิดเห็นจากผู้ตอบ คณะผู้วิจัยถือว่าเป็นข้อมูลที่มีค่าอย่างยิ่งและใช้เพื่อประโยชน์ในการ
วิจัยเท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนหรือเสียหายแก่คณะหรือบุคคลใด ๆ ผลของการวิจัยจะใช้
เพื่อการสร้างสรรคในการพัฒนาหลักสูตรและพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรโดยตรงเท่านั้น

อนึ่ง ทางคณะฯ ใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดส่งแบบสอบถามที่กรอกข้อมูลสมบูรณ์แล้ว
คืนกลับไปยัง ภาควิชาครุศาสตร์ เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า-
คุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กทม. 10520 ภายในวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2538
ด้วย หวังว่าคงจะได้รับความกรุณาจากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

กณบดี

ภาควิชาครุศาสตร์ เกษตร เสนอไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
โทร. 3266052-6101 ต่อ 658,659
โทรสาร 3268506

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาและวิจัย

เรื่อง ความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร ของครู-อาจารย์
ในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรที่ท่านรับผิดชอบ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.1 เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรคด้านการสอนและการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย

1.2 เพื่อสำรวจความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย

1.3 เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการสอนและการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย

1.4 เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย

1.5 เพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นข้อเสนอแนะแก่ภาควิชาครุศาสตร์ เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษา เพื่อการผลิตครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

2. โปรดพิจารณาและตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของการศึกษาและวิจัย

3. คำตอบและความคิดเห็นของท่านเป็นข้อมูลที่มีค่ายิ่งและสงวนไว้เป็นความลับโดยจะใช้ประโยชน์เพื่องานวิจัยครั้งนี้เท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนและเสียหายใด ๆ แก่ท่าน

ขอขอบพระคุณ

ภาควิชาครุศาสตร์ เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

สำหรับผู้วิจัย

โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน [] และเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนด
โรงเรียน.....

Record

จังหวัด.....

--	--	--	--

1. เพศ [] ชาย [] หญิง

--

2. อายุ.....ปี

--	--

3. นิกายศาสนา [] พุทธ [] คริสต์ [] อิสลาม
[] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

--

4. สถานสภาพการสมรส [] โสด [] สมรส [] หม้าย [] หย่าร้าง

--

5. อายุราชการ.....ปี

--	--

6. ระดับการศึกษา และสาขาวิชาเอก (โปรดระบุทุกระดับการศึกษา)

--	--

[] อนุปริญญา วุฒิ.....สาขาวิชาเอก.....

--

[] ปริญญาตรี วุฒิ.....สาขาวิชาเอก.....

--

[] ปริญญาโท วุฒิ.....สาขาวิชาเอก.....

--

[] ปริญญาเอก วุฒิ.....สาขาวิชาเอก.....

--

[] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

--

7. ตำแหน่งในปัจจุบัน

[] คร [] อาจารย์ 1 [] อาจารย์ 2 [] อาจารย์ 3

--

[] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับผู้วิจัย

8. ประสบการณ์การสอนวิชาเกษตร

- เพิ่งเริ่มสอน สอนมาแล้ว 1 ภาคการศึกษา
- สอนมาแล้วเป็นเวลา.....ปี

--	--

9. หน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอน

ครูประจำชั้น

--

ทำงานธุรการ

--

แนะนำ

--

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

--

10. ในภาคเรียนที่ท่านทำการสอนทั้งหมดสัปดาห์ละ.....คาบ

--	--

(โปรดระบุทุกวิชาที่ท่านสอน)

1. วิชา..... ระดับชั้น..... จำนวนนักเรียน.....คน

จำนวน.....คาบ/สัปดาห์

--	--	--	--

2. วิชา..... ระดับชั้น..... จำนวนนักเรียน.....คน

จำนวน.....คาบ/สัปดาห์

--	--	--	--

3. วิชา..... ระดับชั้น..... จำนวนนักเรียน.....คน

จำนวน.....คาบ/สัปดาห์

--	--	--	--

4. วิชา..... ระดับชั้น..... จำนวนนักเรียน.....คน

จำนวน.....คาบ/สัปดาห์

--	--	--	--

5. วิชา..... ระดับชั้น..... จำนวนนักเรียน.....คน

จำนวน.....คาบ/สัปดาห์

--	--	--	--

6. วิชา..... ระดับชั้น..... จำนวนนักเรียน.....คน

จำนวน.....คาบ/สัปดาห์

--	--	--	--

สำหรับผู้วิจัย

11. ถ้าไม่รวมรายวิชาที่สอนในภาคเรียนนี้ ในรอบ 3 ปีการศึกษาที่ท่านได้สอนรายวิชาใดบ้าง (โปรดระบุชื่อวิชาและระดับชั้นที่สอน)

1. วิชา.....ระดับชั้น.....

--	--

2. วิชา.....ระดับชั้น.....

--	--

3. วิชา.....ระดับชั้น.....

--	--

4. วิชา.....ระดับชั้น.....

--	--

5. วิชา.....ระดับชั้น.....

--	--

6. วิชา.....ระดับชั้น.....

--	--

7. วิชา.....ระดับชั้น.....

--	--

12. ท่านสอนซ้ำรายวิชาเดิมบ้างหรือไม่

[] ซ้ำ [] ไม่ซ้ำ

--

13. ในกรณีที่ท่านต้องสอนวิชาอื่น นอกเหนือจากวิชาเกษตรด้วยนั้นเพราะเหตุใด

[] จำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่พอ

--

[] มีความสามารถในการสอนวิชานั้นอย่างดี

--

[] โรงเรียนเปิดสอนวิชาเกษตรน้อย

--

[] มีครูเกษตรหลายคน

--

--

สำหรับผู้วิจัย

14. ในรอบ 3 ปีการศึกษาโดยเฉลี่ยแล้วท่านสอนสัปดาห์ละ.....คาบ

ภาคเรียนที่สอนมากที่สุด สัปดาห์ละ.....คาบ

ภาคเรียนที่สอนน้อยที่สุด สัปดาห์ละ.....คาบ

15. ท่านคิดว่าจำนวนคาบการสอนต่อสัปดาห์ของท่านนั้นมากหรือน้อย

มากเกินไป

ค่อนข้างมาก

เหมาะสมแล้ว

น้อยเกินไป

16. ท่านคิดว่าครูเกษตรควรสอนสัปดาห์ละ...คาบ จึงสามารถปฏิบัติงานได้
ผลดีมีประสิทธิภาพสูง

17. ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมในด้านการสอนบ้างหรือไม่

ไม่เคย

เคย (โปรดระบุเรื่องที่ได้รับการอบรม).....

.....
.....

18. ท่านเคยได้รับการอบรมทางด้านเกษตรบ้างหรือไม่

ไม่เคย

เคย (โปรดระบุเรื่องที่ได้รับการอบรม).....

.....

19. ท่านได้รับการฝึกอบรมครั้งสุดท้ายกี่ปีมาแล้ว

ไม่ถึงหนึ่งปี

1 ปี

2 ปี

3 ปี

4 ปี

5 ปี

6 ปี

เกิน 5 ปี

20. ท่านคิดว่าท่านต้องการปรับปรุงตนเอง เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในด้านใด

- [] ไม่ต้องการ
- [] ต้องการ (โปรดระบุ ตอบได้หลายข้อ)
- [] ความรู้และทักษะในการสอน
- [] ความรู้และทักษะทางการเกษตร
- [] ทัศนคติส่วนบุคคลิกภาพ
- [] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

21. ท่านต้องการรับการฝึกอบรม ด้านการสอนเพิ่มเติมหรือไม่

- [] ไม่ต้องการ
- [] ต้องการ (โปรดระบุ ตอบได้หลายข้อ)
- [] เทคนิควิธีสอน
- [] การวัดและประเมินผลการเรียน
- [] การทำแผนการสอน
- [] การวิเคราะห์หลักสูตร
- [] การใช้และการผลิตสื่อการสอน
- [] จิตวิทยาเด็กวัยรุ่น
- [] การผลิตชุดการเรียนด้วยตนเอง
- [] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

สำหรับผู้วิจัย

22. ท่านต้องการรับการฝึกอบรมความรู้และทักษะด้านการเกษตรเพิ่มหรือไม่

[] ไม่ต้องการ

[] ต้องการ (โปรดระบุเรื่องที่ต้องการฝึกอบรมตามลำดับความต้องการสูงสุด).....

.....
.....

23. ท่านคิดว่าท่านต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพในด้านใด

[] การพูด

[] การแต่งกาย

[] กริยาท่าทาง

[] มนุษยสัมพันธ์

[] ความกระตือรือร้น

[] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

24. ท่านต้องการศึกษาต่อหรือไม่

[] ไม่ต้องการ

[] ต้องการ (โปรดระบุระดับการศึกษาและสาขาที่ต้องการ)

[] ปริญญาตรี สาขา.....

[] ปริญญาโท สาขา.....

25. การคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตรนั้นโรงเรียนดำเนินการอย่างไร

[] ให้นักเรียนเสนอชื่อวิชาที่จะเรียนได้อย่างเสรี

[] โรงเรียนกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือก

[] โรงเรียนกำหนดรายวิชาและแบ่งนักเรียนตามความเหมาะสม

[] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

26. นักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรที่ท่านสอนมีความตั้งใจเรียนมากน้อยเพียงใด

[] ตั้งใจมาก

[] ตั้งใจแต่ไม่มาก

[] ไม่ค่อยตั้งใจ

[] ไม่ตั้งใจเลย

[] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

27. โปรดจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ท่านคิดว่ามีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียนในโรงเรียนของท่าน 5 อันดับ

..... การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร

..... ความพร้อมค้สอนอุปกรณ์ อาคารสถานที่

..... ความพร้อมของครูผู้สอน (มีจำนวนเพียงพอ)

..... วิธีสอนของครูเกษตร

..... บุคลิกภาพของครูเกษตร

..... สภาพท้องถิ่น

สำหรับผู้วิจัย

..... นักเรียนรุ่นก่อน ๆ

..... ความมุ่งหวังในการเรียนต่อของนักเรียน

..... ความสนใจของประชาชนและผู้ปกครอง

..... ความร่วมมือและเจตคติของบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน

..... อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

28. ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรที่ท่านสอนอยู่มีขนาดเหมาะสมเพียงใด

[] กลุ่มใหญ่มากเกินไป (ประมาณ.....คน)

[] กลุ่มค่อนข้างใหญ่ (ประมาณ.....คน)

[] ขนาดเหมาะสมดีแล้ว (ประมาณ.....คน)

[] กลุ่มค่อนข้างเล็ก (ประมาณ.....คน)

[] อื่น ๆ โปรดระบุ.....

29. ท่านคิดว่ากลุ่มของนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร ซึ่งมีการฝึกภาคปฏิบัติด้วยควรมีขนาดเท่าใด

[] ไม่เกินกลุ่มละ 10 คน

[] ไม่เกินกลุ่มละ 20 คน

[] กลุ่มละ 20-30 คน

[] กลุ่มละ 30-40 คน

[] กลุ่มละ 40-50 คน

[] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

30. วิชาเกษตรที่ท่านสอนมีห้องเรียนวิชาเกษตรโดยเฉพาะหรือไม่

[] มี

[] ไม่มี (ถ้าไม่มีท่านใช้สถานที่ใดเป็นที่สอน, โปรดระบุ.....)

สำหรับผู้วิจัย

31. การสอนภาคปฏิบัติโรงเรียนได้จัดพื้นที่ปฏิบัติงานในวิชาของท่านหรือไม่

[] จัด

[] ไม่จัด (โปรดระบุสาเหตุ).....

32. ถ้าโรงเรียนได้จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานของวิชาที่ท่านสอน โปรดระบุวิชา
อะไรมีพื้นที่หรือสถานที่ฝึกปฏิบัติงานจำนวนเท่าใด (ถ้าเป็นอาคารหรือ
สถานที่ขนาดเล็ก ระบุพื้นที่เป็นตารางเมตรได้)

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

หรือ.....ตารางเมตร

33. ถ้าโรงเรียนไม่จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้ท่านกับปัญหาอย่างไร

.....
.....
.....

34. ท่านมีปัญหาด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตรอย่างไร โปรดระบุปัญหา
ที่ประสบ

.....
.....

35. ท่านต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียนและสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน
งานวิชาของท่านอย่างไร

.....
.....
.....

36. การกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน ท่านยึดอะไรเป็นหลัก

- [] จัดเตรียมเองโดยการวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหา
จากแหล่งต่าง ๆ
- [] ใช้เนื้อหาตามคู่มือแนวการสอนแนะนำ
- [] สอนเนื้อหาตามหนังสือเรียน
- [] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

37. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหาวิชาชีพหรือไม่

- [] ไม่มี
- [] มี (โปรดระบุ).....

38. ท่านเตรียมการสอนด้วยวิธีใด

- [] ทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียน และทำเป็นรายคาบ
- [] ทำแผนการสอนตามเนื้อหาในหนังสือเรียน
- [] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

39. การจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตร ท่านปฏิบัติอย่างไร

- [] ขอซื้อได้ตลอดปีโดยใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษา
- [] ทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษาเพื่อขออนุมัติ
ผู้บริหารโรงเรียนก่อน
- [] ใช้จ่ายเงินรายได้หมุนเวียนในหมวดวิชา
- [] เก็บเงินจากนักเรียนแล้วแบ่งผลผลิตคืนนักเรียน

